

8.A Fyzika 27.4. – 3.5.

1) Ultrazvuk a infrazvuk – učebnice str. 82-83 přečíst, naučit se a vytisknout si (opsat) výpisky

INFRAZVUK, ULTRAZVUK

Infražvuk:

- je akustické vlnění (podélné)
- jeho frekvence je tak nízká, že ho lidské icho není schopné zaznamenat.
- přesná hranice mezi slyšitelným zvukem a infražvukem neexistuje, udává se mezi 16 Hz až 20 kHz. Spodní hranice je mezi 0,001 Hz a 0,2 Hz.
- velryby, sloni, hroši, nosorožci, okapi a aligátoři používají infrazvuk k dorozumívání.
- **podélné vlnění s frekvencí nižší než 16 Hz se nazývá infrazvuk**
- dobře se šíří pevnými látkami (např. zemskou kůrou)

Ultrazvuk:

- **podélné vlnění s frekvencí větší než 20 kHz**
- leží nad hranicí slyšitelnosti lidského ucha, tedy nad hranicí zvuku
- využívají někteří živočichové (netopýr, pes, delfín)
- používá se i v technice a v lékařství

2) Příklady

1) Frekvence vlnění je 0,35 kHz a vlnová délka 56 cm. Vypočítejte rychlosť vlnění.

2) Rychlosť vlnění je 72 km/h a vlnová délka je 80 cm. Vypočítejte frekvenci vlnění.

3) Rychlosť vlnění je 6,5 km/s a frekvence 5 kHz. Vypočítejte vlnovou délku.

$$\begin{aligned} 1) \quad f &= 0,35 \text{ kHz} = 350 \text{ Hz} \\ \lambda &= 56 \text{ cm} = 0,56 \text{ m} \\ r &=? \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} v &= \lambda \cdot f \\ v &= 0,56 \cdot 350 \\ v &= 196 \text{ m/s} \end{aligned}$$

Rychlosť vlnění je 196 m/s.

$$\begin{aligned} 2) \quad v &= 72 \text{ km/h} = 20 \text{ m/s} \\ \lambda &= 80 \text{ cm} = 0,8 \text{ m} \\ f &=? \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} f &= \frac{v}{\lambda} \\ f &= \frac{20}{0,8} \\ f &= 25 \text{ Hz} \end{aligned}$$

Frekvence je 25 Hz

$$\begin{aligned} 3) \quad v &= 6,5 \text{ km/s} = 6500 \text{ m/s} \\ f &= 5 \text{ kHz} = 5000 \text{ Hz} \\ \lambda &=? \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \lambda &= \frac{v}{f} \\ \lambda &= \frac{6500}{5000} \\ \lambda &= 1,3 \text{ m} \end{aligned}$$

Vlnová délka je 1,3 m.